

Kitap Eleştirisi:

Prof. Dr. Metin ÖZEK

Psikiyatrik Bakımın Parçası Olarak Gündüz Kliniği

Yaklaşık yirmi yıldır "gündüz klinikleri" Psikiyatri alanında yeni ve son gelişmelerin, bu arada farmakopsikiyatrinin gereksindirdiği hizmet birimleri olarak yaygınlaştırıldılar. Anglo Amerikan uygulamaları, Avrupa anakararındaki başarılı uygulamalar izledi. Kuruluş aşamasından günümüze dek süren zaman dilimi, gündüz kliniklerinin edindirdiği deneyimleri somut kurallarda derlemeğe; gerçekleşmeyen umutların aksama nedenlerini saptamaya; uygulamanın karşılaştığı engellerin yönetsel, bilimsel, çözümlerini araştırmaya; yöntemlerin belirginleşip, kurallaşmasını sağlamağa elverişli uzunlukta.

"Aktion Psychisch Kranke" adlı gönüllü yarı kamusal kuruluşun yukarıda sayılan amaçlara yönelik bilimsel meslek toplantısının bildirilerini derleyen bu

kitap, konu ile ilgilenenlere özellikle öğütlenmeye değer.

Alman dili konuşan memleketlerde gündüz kliniği sağaltım yöntemlerinin gelişmesini ve güncel durumunu özetlemekten (G Bosch ve I. Steinkart), gündüz kliniklerinin kriz intervention'unun ele alınmasının en elverişli ortam olduğu gerçeğine (H. Dziewas TH- Bosch U. Jokin) kadar; gündüz kliniklerinin rehabilitation'un bir aygıtı (A. Uchtenhagen) olmasından, tümden yatarak sağaltımın yerine geçebilmesi olasılığının tartışmasına kadar konu enine boyuna irdeleniyor. Çocukluk ve gençlik çağı psikiyatrisinde, kocamışlık çağının sorunlarında, toplumun psikiyatri hizmetlerinin bütünü içinde gündüz kliniklerinin yeri, önemi, değeri gözden geçiriliyor.

G. Bosch, A Veltin (Yayına hazırlayanlar): *Die Tages Klinik als Teil der Psychiatrischen Versorgung (Psikiyatrik bakımın parçası olarak Gündüz Kliniği Rheinland Yayınevi, Köln, 1983 Karton ciltli 200 sayfa*

H. Meng (Yayına hazırlayanlar): *Sigmund Freud, Oskar Pfister, Briefe 1909-1939 Sigmund Freud-Oskar Pfister, Mektupları 1909-1939 2. baskı S. Fiseber Yayınevi, Frankfurt/M. 1963 (1984) 168 sayfa, bez ciltli.*

Kuramı ve öğretisi çok yönlü eleştirilse de; deneyimler öğretisinin eksiklerini yorum abartmalarını alabildiğine budasa da; Sigmund Freud'un çağımızın en yaygın etkinlik sağlamış kişilerinden biri olduğu kuşkusuz. Ürettiği düşünceler ve deneyim tümevarımları sadece ruh-akıl hekimlerinin uygulama yöntemlerine yönelik bir öğreti dizgesi kurmakla kalmadı. İnsanı anlamak için temel kavramlar oluşturdu. Ve dolayısıyla

yazından resim sanatına, toplum bilimden, estetiğe, tiyatroya, film sanatına, hatta müziğe kadar yaygın bir kullanım alanına etkisi oldu. Günümüzde de, belki dinmiş ve durulmuş nitelikte ve değişik çeşitlemelerle sürüyor bu etkinlik. O. Pfister İsviçreli bir dinbilimci ve uygulama alanı olan bir rahip (1873-1956) Freud'un ilkeleri, din ve insan ilişkilerine yönelik bilimsel araştırmalarında uyguladı. Ruh çözümlemesi yöntemini, rahip olarak dinsel problemlerin ele alındığı inançlılarda, bilinegelen uygulamanın genişletilmesinde, dönüştürülmesinde kullandı. 1909'da başlayıp, Freud'un ölümüne değin süren bu mektuplaşmaları kuramın ve öğretinin gelişme sürecinin ilk kaynaktan tanıkları. Çözümleme yöntemlerin, özellikle Freud'un kinin yeniden ilgi kaynağı olduğu şu son yıllarda, öğretici yanlar küçümsenemeyecek kolay okunur, özgün bir yayın.

Birey ve Grup Sınırlar ve İlişkiler

M. Pines and L. Rafaelsan (Yayına hazırlayanlar): *The Individual and The Group Boundaries and Interrelations. Birey ve grup-Sınırlar ve İlişkiler Volume: 1- Theory (Cilt 1-Kuram) Bez cilt, 680 sayfa. Volume: 2- Practice (Cilt 2 Uygulama) Bez cilt 368 sayfa. Plenum Press Yayınları New York 1982*

Kopenhag'da 3-8 Ağustos 1980'de gerçekleştirilen 7. Uluslararası Grup Psikoterapi kongresindeki bildirilerden derlenmiş iki cilt, konunun evrensellik özelliğine varan temel insan ilişkileri kuramından, konusunun geneli içinde özel derinlikler sunan bu tür yayınları kısaca tanıtmak, içeriğini eksiksiz aktarmak olanak dışı. Bireyin ve grubun temel tanımından başlayıp, çeşitlemelerinden özelliklerine kadar değinip, aileli bireyin biçimlenmesinden sağaltıcı (therapeutic community), aile sağaltımı, psikodrama kavramları % 18'e kadar grup psikoterapi kuram-yöntem, uygulamalarını içiçe tartışmak; değişik kültür katman ve bölgelerindeki deneyimlerden genellemelere varırken, yerel kendindenciliklerinin değişkenleri saptamak, değinilen konulardan bazıları. Grup, psikiyoterapisini bir küme hastayı biraraya getirip öğüt vermek, sanki-bilimsel aydınlatmalara (!) girişmek sananlara da konunun çirak ve uzmanlarını da öğütlenecek, gözardı edilemez bir yayın.